

Odpady będą miały nowych właścicieli

Odpady to obecnie największy problem ekologiczny w Polsce, ponad 86% odpadów komunalnych trafia na składowiska (wg GUS w 2009 r.), co jest prawie dwukrotnie powyżej średniej europejskiej. W Niemczech, Holandii, Belgii, Danii czy Szwecji na składowiska odpadów trafia mniej niż 10,0% (2006 r.), pozostała część odpadów poddawana jest procesom spalania, recyklingu i odzysku.

System gospodarowania odpadami w Polsce w obecnej postaci był nieskuteczny i wymagał reformy. 15 lipca 2011 r. prezydent Bronisław Komorowski podpisał nowelizację ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Reforma gospodarki odpadami komunalnymi, została przygotowana przez Ministerstwo Środowiska. Wprowadzone zmiany mają na celu m.in. uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, zwiększenie liczby nowoczesnych instalacji do odzysku, wyeliminowanie nielegalnych składowisk odpadów, prowadzenie właściwego sposobu monitorowania postępowania z odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości, jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zmniejszenie dodatkowych zagrożeń dla środowiska wynikających z transportu odpadów komunalnych. Przewidywane wejście w życie ustawy to styczeń 2012 r., z określonymi okresami przejściowymi dla poszczególnych rozwiązań. Ostateczny termin wprowadzenia w gminach nowego systemu w zakresie gospodarowania odpadami to 1 lipca 2013 r.

W świetle nowych przepisów od przyszłego roku gminy przejmą obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie kompleksowego zarządzania odpadami. Minister

środowiska Andrzej Kraszewski, komentując przyjęcie ustawy przez parlament mówił, że system będzie promował segregację odpadów, odzysk i recykling. Jego zdaniem ustawa pozwala, by samorzady tworzyły nowoczesny system zagospodarowania odpadów. Co się zmieni?

1. Mieszkańcy nie będą musieli samodzielnie zawierać umów z firmami odbierającymi odpady.
2. Gminy będą zobowiązane do zorganizowania odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców.
3. Gminy będą zobligowane do przeprowadzenia przetargów na odbiór odpadów.
4. Gminy gospodarować będą środkami pochodzącymi z opłat pobieranych od mieszkańców za odpady.
5. Na drodze uchwały Rada gminy ustali stawki opłat związanych z odbiorem i dalszym gospodarowaniem odpadami oraz termin, częstotliwość i tryb jej uiszczania. Dla odpadów gromadzonych selektywnie opłata będzie niższa. W skład opłaty wchodzić będzie: odbiór, transport, zbieranie, odzysk, unieszkodliwianie, tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz obsługa administracyjna.
6. Gminy będą zobligowane do budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.
7. Gminy będą ustanawiać selektywnie zbieranie odpadów komunalnych i tworzyć punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, gdyż w danym roku będą musiały osiągnąć odpowiednie poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami określonych frakcji odpadów komunalnych (papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła), innych niż niebezpieczne odpadów budowlany i rozbiórkowych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.
8. Gminy, firmy odbierające odpady i marszałkowie województw będą składali coroczne sprawozdania z wykonywano swoich obowiązków.

System, w którym samorząd lokalny zarządza odpadami obowiązuje już we wszystkich krajach Unii Europejskiej poza Polską i Węgrami. Gdy ustawa trafiła do sejmu

minister środowiska prof. Andrzej Kraszewski, o ustawie mówił: „przygotowana zmiana w zarządzaniu odpadami ma szansę stać się siłą napędową niezbędnych zmian w gospodarce odpadami. Dodatkowo wiemy, jak ogromnym poparciem społecznym się cieszy – ponad 80 proc. Polaków chce w zamian za stałą opłatę przekazać gospodarowanie odpadami komunalnymi samorządom. Liczę, że dzięki sprawnej pracy parlamentu wejście w życie tej reformy będzie możliwe jak najszybciej wywożących i przetwarzających odpady. To także gminy powinny lepiej kontrolować i egzekwować opłaty za wywóz śmieci.”

Czy wiesz, że?

- w roku 1898 wybudowano pierwszą ręczną sortownię w Nowym Jorku. Twórcą systemu był George E. Waring;
- w Niemczech pierwszą ustawę o odpadach uchwalono w 1972, w Polsce podobną ustawę uchwalono dopiero w roku 1998, którą następnie w 2001 roku dostosowano do zasad unijnych;
- w Japonii, która jest gęsto zaludniona i posiada ograniczoną pojemność składowisk, dominującą formą unieszkodliwiania odpadów jest poddawanie ich termicznej obróbce. W Japonii prawie 70% odpadów komunalnych jest spalanych.

Piotr Kowalski

Artykuł powstał w ramach projektu „Młodzi Eko-wojownicy segregują odpady na Śląsku”, dofinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Projekt realizowany jest w województwie śląskim w pięciu miastach: Katowicach, Zabrze, Gliwicach, Mysłowicach i Tarnowskich Górach. Ma na celu zwrócić uwagę dzieci, młodzieży i ludzi dorosłych na potrzebę ograniczania produkowanych przez nas odpadów, ich segregacji i odzysku surowców wtórnych. Więcej informacji na stronie www.pkegliwice.pl.

